Віра КУДЛАЙ, к.е.н., доцент
кафедра бізнес-економіки та підприємництва

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПЕДАГОГІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Швидкі та незворотні зміни в цифровізації всіх сфер суспільного життя не залишили осторонь і освітянську сферу. Так, інформаційно-комунікативні технології є сучасним викликом підвищення цифрової освіченості і грамотності педагогів, а також драйвером розвитку сучасної системи освіти. Застосування інноваційних методів навчання на сучасному етапі розвитку не можливе без високого рівня цифрових компетентностей всіх учасників освітнього процесу. Отже, цифровізація сучасних суспільних відносин та процесу навчання спонукає педагогів приділяти увагу підвищенню цифрової освіченості. Особистісний і професійний розвиток педагогів у напрямку підвищення цифрових компетентностей є важливою передумовою конкурентоспроможності вітчизняної освіти, надання якісних освітніх послуг здобувачам. Потрібно зазначити, що в умовах пандемії COVID-19 відбулось стрімке прискорення тенденцій і трендів щодо підвищення рівня цифрової компетентності освітян та подолання цифрового розриву. Серед пріоритетних напрямків розвитку сучасної освіти Міністерство освіти і науки України вбачає для надання якісних послуг у формі дистанційної освіти підвищення рівня цифрової компетентності педагогів.

Не можна не погодитись, що в майбутньому саме інтелектуальні продукти, інформаційна, а не матеріальна сфера економіки будуть генерувати все більший обсяг прибутку і робочих місць. [1]

Мета наукового дослідження – аналіз сучасних трендів у формуванні компетентностей освітян у відповідь на виклики цифрової економіки, узагальнення передового досвіду у цій царині, а також окреслення шляхів, інструментів підвищення рівня цифрової освіченості педагогів. Ґрунтовні

напрацювання щодо зазначеної проблематики здійснили науковці: Касьянова Н.В., Кудлай В.Г., Сільченко М, Паржницький О. Зважаючи на постковідні реалії суспільного життя та активізацію дистанційної форми навчання, вдосконалення цифрових навичок педагогів є першочерговим і важливим, а отже дана тема для наукових дискусій є затребуваною.

Соціально-економічних трансформацій впливають на всі сфери життя, в тому числі і сферу освіти. Вимушені констатувати актуальність і важливість розробки та впровадження інноваційних підходів та методів навчання на всіх рівнях освіти, починаючи від дошкільної і завершуючи освітою для людей третього віку. Сучасний світ характеризується швидким старінням знань, перманентним підвищенням професійного та особистісного розвитку персоналу. [2] Досвід викладання у мовах пандемії дає підстави стверджувати, що більшість педагогів освітніх закладів блискавично освоїли сучасні інформаційно-комунікаційні технології і впроваджують в освітній процес цифрові технології. Варто зазначити, що сучасні цифрові технології сприяють підвищенню зацікавленості до процесу навчання, допомагають зробити навчальний процес наповненим і динамічним, сприяють його персоніфікації, більш тісній взаємодії учасників освітнього простору.

Загальновизнано, що підвищення якості освіти, можна досягти за рахунок використання в навчальному процесі інтерактивних методів навчання, які спрямовані на посилення зацікавленості студентів до науки та сприятимуть розвитку пізнавальної діяльності. [3]

Електронні навчальні видання, відео- та аудіо-курси, лекції вже є звичною практикою нашого освітнього простору. Але, в той же час, існує ряд вузьких місць, які потребують вивчення і негайного реагування. Так, як слушно зазначає Касьянова Н.В., варто виокремити такі задачі, які держава і суспільство повинні вирішити на шляху цифровізації системи освіти. Всі вони повинні вирішуватися одночасно й скоординовано. Серед них варто виділити:

1. Розвиток матеріальної інфраструктури – будівництво дата-центрів, поява нових каналів зв'язку і пристроїв для використання цифрових навчально-методологічних матеріалів.

2. Впровадження цифрових програм – створення, тестування і застосування навчально-методичних матеріалів з використанням технологій машинного навчання, штучного інтелекту.

3. Розвиток онлайн-навчання – поступова відмова від паперових носіїв інформації.

4. Розробка нових систем управління освітою (СУО) – програми з адміністрування і контролю навчальних курсів які забезпечують рівний і вільний доступ учнів до знань, а також гнучкість навчання.

5. Розвиток системи універсальної ідентифікації учнів.

6. Створення моделей навчального закладу з використанням нових СУО, інструментів і пристроїв Індустрії 4.0.

7. Підвищення навичок викладачів у сфері цифрових технологій. [4]

Список використаних джерел

1. Кудлай В.Г. Виклики та напрямки модернізації бізнес-освіти. Інновації в бізнес освіті: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.; 22-23 травня 2019 р., м. Київ К. : КНЕУ, 2019. С.44-47.

2. Кудлай В. Г. Сучасні особливості викладання в умовах соціально-економічних трансформацій / Кудлай В. Г. // Креативність, підприємництво, інновації: управлінські та освітні тренди майбутнього : пр. Міжнар. наук.-практ. конф. (16–17 черв. 2021 р.) / Ун-т Бедфордширу [та ін.] ; [за ред.: Ярмош О. В., Дуднєвої Ю. Е., Нестеренко Р. О.]. – Харків : Вид-во «Точка», 2021. – С. 140–143.

3. Кудлай В. Г. Пріоритетні напрямки розвитку навчального процесу в університетській освіті / В. Г. Кудлай // Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті : зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. за міжнар. участю, (Київ, 2–3 берез. 2016 р.) / М-во

освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» ; редкол.: А. М. Колот, Т. В. Гуть. – Київ : КНЕУ, 2016. – С. 211.

4. Касьянова Н.В. Освіта в період цифрової трансформації // Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення». 21 жовтня 2021 р. Том 1. К.: НАУ, 2021. С. 50-53

Ірина КУЛАГА, к.е.н., доцент
кафедра економічної теорії
Юлія СТРІЛЬЧУК, к.е.н., доцент
кафедра банківської справи та страхування

ЦИФРОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Світ швидко змінюється під впливом розвитку ІКТ, а пандемія COVID-19, що спричинила появу низки карантинних обмежень та перехід багатьох робочих процесів у дистанційний формат, значно прискорила ці зміни. Відповідно, виникає потреба у формуванні нової компетентнісної моделі майбутнього, яка зорієнтована на перспективи діджиталізації та розвитку цифрової економіки. Ця модель має містити такий набір ключових універсальних компетенцій, без освоєння яких неможливо досягти ефективності в сучасному світі. При формуванні такої моделі слід спиратися на 10 найважливіших для роботи навичок (універсальних компетентностей), які, як визначено у Звіті Всесвітнього Економічного Форуму, стануть ключовими у 2025 році [1]:

1. аналітичне мислення та інноваційність;
2. активне навчання і стратегії навчання;
3. вирішення складних проблем;